

Monumentnummer*: 523653

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 11 december 2001
Kadaster deel/nr 82916/39

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Doorwerth Renkum Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Doorwerth

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Doorwerth B 436

Omschrijving**

Groot bijzonder gaaf bewaard LANDHUIS uit 1920 naar een ontwerp uit 1919 van ir. S. de Clerq. Het in de Gooise Landhuisstijl gebouwde landhuis bezit twee bouwlagen en een zolder-verdieping op een rechthoekig grondplan, verbonden door middel van een muurtje met een POMPHUISJE. Het bouwvolume bestaat uit een min of meer rechthoekige hoofdbouwmassa met een uitgebouwde ingangspartij aan de voorzijde en een risalerend bouwdeel met o.a. een heerenkamer met aangrenzende veranda's aan de achterzijde. Het samengestelde schilddak is met rietgedekt en heeft een aankapping ter plaatse van de uitbouw aan de achterzijde. De nokrichting van de hoofdbouwmassa loopt evenwijdig aan de voorgevel. Drie forse schoorstenen domineren het silhouet. De kapvormige vierkante afdekking is vervangen door een plat vlak. Deze bevinden zich respectievelijk in het linker en het rechter dakschild en op de nok van de uitbouw aan de achterzijde. De schoorstenen bestaan elk uit schoon metselwerk waarbij het bovenste delen voorzien zijn van sierende banden in de vorm van licht uitspringende lagen metselwerk. In de rieten kap zijn ter hoogte van de zolderverdieping elf dakkapellen opgenomen. Deze zijn uitgevoerd in meerdere varianten. De handvorm bakstenen gevels zijn in Vlaams verband gemetseld waarbij sprake is van een door een rollaag afgesloten trasraam. Zowel de voor- als de achtergevel worden beëindigd door een van ruitvormig siermetselwerk voorzien fries. De uitgespaarde muuropeningen worden afgesloten door strekken en zijn voorzien van bakstenen lekdorpels. De in grootte variërende vensteropeningen zijn dichtgezet met twee-, drie-, vier- of zesdelige kozijnen met vaste, draai- en of schuiframen. De onderramen zijn deels van luiken voorzien. De indeling van de voorgevel is nagenoeg symmetrisch m.u.v. van de uiterst rechts en links en links gelegen delen. De indeling van de zijgevels is asymmetrisch. De achtergevel is symmetrisch

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ingedeeld. De hoofdingang bevindt zich in een uitgebouwd deel van de voorgevel en is voorzien van een korfboogvormig afgesloten portiek waarboven een puntgevel. In het portiek bevindt zich links een stichtingsteentje met de volgende tekst: 3-4 / 1920 / PvE (monogram van de zoon van de stichter mr. Pieter van Eeghen)' De dienstingang bevindt zich rechts in de voorgevel. In de linker zijgevel bevindt zich een loggia voorzien van houten bankje. De veranda's aan weerszijden van de risalerende middenpartij van de achtergevel zijn evenals de loggia voorzien van crème kleurige tegelvloer afgezet met een band van zwarte tegels. De platte daken van de veranda's zijn voorzien van fraaie houten kroonlijsten. De borstwering van het boven de heerenkamer gelegen balkon is voorzien van siermetselwerk waarin het bouwjaar door middel van de teksten ANNO' en 1920' is aangegeven. De geveltop is hier voorzien van een betimmering met verticaal geplaatste houten delen. De veranda's, het balkon en de loggia aan de noordwest- en zuidwestelijke zijde versterken de relatie tussen het huis en de tuin. De dienstvertrekken zijn ondergebracht aan de zuidoostzijde van het huis.

Het pand heeft een aan het Engelse landhuis ontleende RUIMTELIJKE INDELING die hier wordt gekenmerkt door een vrije plattegrond met een gescheiden dienst- en woongedeelte en een grote differentiatie aan vertrekken van verschillende grootte met verschillende functies. In het midden van het huis bevinden zich de circulatieruimtes: vestibule, hall en trappenhuis met bordestrap. Links hiervan en erachter liggen de woonvertrekken: de kinderkamer, de woonkamer, de heerenkamer en de eetkamer (zuid-west en noord-westelijke zijde). Aan de andere zijde van de circulatieruimte bevinden zich de dienkamer, de keukenvertrekken en een rijwielberging. Op de verdieping zijn de slaapvertrekken en sanitaire voorzieningen ondergebracht. De zolder bevat de voormalige dienstboden kamertjes. Het vrijwel gaaf bewaarde interieur van het huis bezit nog tal van oorspronkelijke INTERIEURELEMENTEN, zoals tegelvloeren (vestibule en hall), houten vloeren (kamers) en terrazzovloeren (keukenvertrekken en een deel van de kelder), diverse haardpartijen (marmer, schoon metselwerk, geglazuurde baksteen of tegels) met omtimmering en aansluitende kastenwanden, paneeldeuren, balken- of stucplafonds met een eenvoudig cirkelvormig middenornament. De dienkamer is voorzien van een kast met bovengelegen warmwaterreservoir en bezit evenals de keuken nog een granito-aanrecht. De keuken bezit eveneens nog kasten en een houten schoorsteenmantel. De voor de kinderen bedoelde slaapkamer die gelegen is boven de keukenvertrekken is opmerkelijk doordat deze via een dubbele deur verbonden is met de naastgelegen kleine slaapkamer. Opmerkelijk is tevens de bewaard gelegen waskoker van de verdieping naar de kelder. Tot de kelders behoort o.a. een wijnkelder Het POMPHUISJE is gebouwd op een rechthoekige plattegrond en heeft één bouwlaag onder een rietgedekt schilddak met de nok evenwijdig aan die van het hoofdgebouw. Het schilddak is aan de rechterzijde, ten behoeve van de hier gelegen houtopslag lager doorgetrokken. In het voorschild bevindt zich een halfronde dakkapel. Het gebouwtje is opgetrokken in handvorm baksteen in Vlaams verband en is voorzien van een door een rollaag afgesloten trasraam. In de voorgevel zijn twee rechtgesloten opgeklapte deuren opgenomen. Aan de zijde van de rechterzijgevel wordt het lager doorgetrokken dak aan weerszijden ondersteund door twee houten kolommen geplaatst op bakstenen muurtjes waartussen ruimte voor opslag.

Waardering

LANDHUIS met POMPHUISJE uit 1919-1920 naar ontwerp van S. de Clerq in Gooise Landhuisstijl, waarbij overwegend sprake is van invloeden uit de Engelse landhuisbouw..

-\tVan architectuurhistorische waarde vanwege als een, zowel voor wat betreft het exterieur als het interieur, uitzonderlijk gaaf bewaard en representatief voorbeeld van een groot zomerverblijf in de Gooise Landhuisstijl, waarbij overwegend sprake is van invloeden uit de Engelse landhuisbouw, uit het Interbellum. Het huis is van belang wegens de hoogwaardige (esthetische) kwaliteiten van het ontwerp, zoals deze tot uitdrukking komen in de voor deze bouwtrant kenmerkende gevarieerde hoofdvorm, het schilderachtige silhouet met de dominerende schoorstenen, de relatie met de omgeving in de vorm van veranda's, loggia en balkon, de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vrije plattegrond met dienst- en woonvertrekken en een grote differentiatie aan vertrekken/functies. Het pand heeft een bijzonder gaaf bewaard interieur met een groot aantal oorspronkelijke elementen, zoals diverse door kasten omgeven haardpartijen waarbij de vormgeving is aangepast aan de functie van de betreffende kamer, tegelvloeren, keukenkasten, aanrechten en een storkoker voor de was. Het landhuis is tevens van belang voor het oeuvre van S. de Clerq als der beste bewaarde voorbeelden van een door hem ontworpen buitenhuis uit de twintiger jaren van de twintigste eeuw.

-\tVan stedenbouwkundige waarde wegens als kern van het buiten Laag Wolfhezen dat onderdeel uitmaakt van een voor de periode 1850-1940 in de gemeente Renkum kenmerkend bebouwingspatroon bestaande uit een lint van verspreid liggende villa's en landhuizen aan de Utrechtseweg: de langgerekte ruggegraat' die de kernen Renkum, Heelsum, Doorwerth en Oosterbeek aan elkaar rijgt.

-\tVan cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een voor de gemeente Renkum kenmerkende sociaal-maatschappelijke ontwikkeling tussen 1850 en 1940, namelijk de aanleg van buitenplaatsen en de bouw van villa's als zomerverblijf of voor permanente vestiging van welgestelden in fraaie landelijke gebieden in de omgeving van een stad; in casu een buiten in het geaccidenteerde en bosrijke gebied van de zuidelijke Veluwezoom nabij Arnhem. Het landhuis is voorts van belang voor de typologische ontwikkeling van het landhuis en de villa in Nederland gedurende het interbellum.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Erfscheiding(D)	Toegangshek
Kastelen, landhuizen en parken	Kasteel, buitenplaats	Landhuis